

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS
Miljøvernavdelingen

ÅS KOMMUNE – DELRAPPORT 2 - REVISJON AVLØP 2013

Bedriftsnr. 988746754 Anleggsnr. 0214.0019.01 Kontrollnr. 2013.037.R.FMOA Saksnr. 2012/6193 Rapportdato: 19.03-2013

Opplysninger om virksomheten

Navn	Ås kommune
Organisasjonsnr. / Bedr.nr. (Avløp)	964948798 / 988746754
Besøksadresse	Skoleveien 1
Postadresse	Postboks 195, 1430 Ås
Telefonnr.	64962000
E-post	post@as.kommune.no
NACE-kode / Bedr.nr Avløp	37.000 - Oppsamling og behandling av avløpsvann

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	27.02. 2013
Virksomhetens representanter	Teknisk sjef Arnt Øybekk, seksjonsleder VA Jan Fredrik Aarseth, ingeniør Lillian Skuterud Hansen
Fylkesmannens kontrollører	Simon Haraldsen (revisjonsleder) Marte Strand Kvalø (revisor)
Bakgrunn for kontrollen	Krav i utslippstillatelsen av 21.11.2010
Tema for kontrollen	Oppfølgingen av utslippstillatelses krav.

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 3 avvik under kontrollen. Disse er:

1. Miljøriskovurderingen av avløpsanlegg er ikke tilfredsstillende utført.
2. Det mangler en tiltaksplan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnett.
3. Det er ikke gjennomført en risikokartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale avløpssystemet.

Det ble videre gitt 2 anmerkninger:

1. Det mangler et overordnet styringsdokument for avløpsektoren.
2. Det er mangler i planen for fornyelse av avløpsnett.

Avvikene og anmerkningene er beskrevet på sidene 3 til 5. (For definisjon på avvik og anmerking, se side 2).

Bakgrunn

Fylkesmannen har kontrollert om kommunen har innlevert tilstrekkelig dokumentasjon i forhold til krav gitt i utslippstillatelsen av 21.11.2010 og kvaliteten på denne. Dokumentasjonskravene i tillatelsen er knyttet til miljørisikovurdering med klima, plan for reduksjon av fremmedvann, plan for fornyelse av avløpsledninger og en risikokartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale avløpsnettet.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen av kommunens oppfølging av tillatelsen.

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- Utslippstillatelse av 21.11 2010 for Ås kommune på kommunalt avløpsvann.
- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer
- *Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)*, av 1. juni 2004, med senere endringer. Kapittel 14.
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 6. desember 1996, med senere endringer.

Resultat fra kontrollen

Det ble gitt 3 avvik under kontrollen.

Avvik 1: Miljørisikovurderingene av avløpsanleggene er ikke tilstrekkelig utført.

Avvik fra:

- Utslippstillatelse for kommunalt avløpsvann Ås kommune, datert 21.11.2010
- Internkontrollforskriftens § 5, andre ledd, punkt 6-vurdere risiko.

Avviket omfatter:

- Det er ikke gjennomført en skriftlig risikovurdering for hvert enkelt overløp.
- Klimaendringer er ikke tilstrekkelig omhandlet i risikovurderingen.

Kommentarer:

Det skal etter tillatelsen foretas en risikovurdering med handlingsplan for de prioriterte hendelsene som ofte er markert som gule og røde i en risikomatrix og tid for gjennomføring.

I henhold til utslippstillatelsens punkt 4.2 skal det foretas en gjennomgang av hvert overløp for risikoklassifisering. Videre skal det utarbeides en handlingsplan basert på risikoklassifiseringen som viser tiltak på alle overløp som er risikoklassifisert som viktige med hensyn på tiltak.

Det er heller ikke gjennomført vurderinger av hvordan ulike belastninger (nedbørsituasjoner) påvirker ledningsnett og utslipp.

Det er gjort en risikovurdering av selve pumpestasjonene med hensyn på havari, brann osv hvor alle pumpestasjonene fremstår som like viktige, men det foreligger ikke noen planlagt vedlikeholdsstrategi for de 46 avløpspumpestasjonene etter alder, kapasitetsvurdering og lokalisering i forhold til resipient for å forebygge hendelser.

I henhold til Internkontrollforskriftens § 5, andre ledd punkt 6, skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på den bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer for å redusere risikoforholdene.

Oppfølging:

Ås kommune må utarbeide en risikoklassifisering og handlingsplan innen 15. juni 2013.

Avvik 2: Det mangler en tiltaksplan for reduksjon av fremmedvann til avløpsnett.

Avvik fra: Utslippstillatelsen for kommunalt avløpsvann punkt 7.2, datert 21.11.2010

Avviket omfatter:

- Det må foretas en gjennomgang av avløpsnett for å komme fram til en planlagt avlastning av fremmedvann til avløpssystemet.

Kommentarer.

Det må kartlegges og vises i hvilke avløpssoner og/eller ledninger hvor det er viktig å få redusert fremmedvann. Dette forutsetter kunnskap om hvordan ulike nedbørsituasjoner påvirker nettet og hvilke konsekvenser dette får for kapasitet, overløp og utslipp m.m. I Ås tettstedsområde må det utredes muligheter for å separere overvann ved kilden og ta i bruk lokal overvannshåndtering. I bebygde tettstedsområder må overvannstiltak iverksettes og prioriteres i avløpssoner med høy prioritering. Dette må vises i en plan for avlastning av fremmedvann til avløpssystemet. Det er i dag ikke nedfelt noen skriftlig policy for håndtering av overvann i verken nye eller eksisterende utbyggingsområder.

Oppfølging:

Kommunen må utarbeide en plan for reduksjon av fremmedvann innen 1. oktober 2013.

Avvik 3: Det er ikke gjennomført en risikokartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale avløpsnett

Avvik fra: Utslippstillatelsen fra 21.11.2010, punkt 8.

Avviket omfatter:

I henhold til utslippstillatelsens punkt 8 skal kommunen ha en oversikt over virksomheter med påslipp til det kommunale avløpsnett og vurdere risiko og behov for vedtak om påslippskrav med hjemmel i forurensningsforskriften. Det skal også utarbeides bestemmelser for hvilke typer forbehandling før påslipp ulike virksomheten skal ha, f. eks fett- og olje utskillere.

Kommentar:

Det ble opplyst at det hadde vært et samarbeid med Ski kommune og Oppegård kommune om påslipp av virksomheter – som nå har strandet.

Kommunen har planer om å ansette en person i 2013 som skal ha påslipp av virksomheter som sitt hovedområde.

Oppfølging:

Kommunen må foreta en kartlegging av virksomheter med påslipp til det kommunale avløpsnett og identifisere hvilke type forbehandling de enkelte virksomhet trenger før påslipp.

Ny frist settes til 1.januar 2014.

Anmerkninger

Det ble gitt 2 anmerkninger under kontrollen.

Anmerkning 1: Det mangler et overordnet styringsdokument for avløpssektoren

Kommentarer:

Ås kommune sin hovedplan fra 2001 gikk ut i 2012. Det er planlagt en oppstart av ny hovedplan for avløp og vannmiljø i 2013 som skal gi faglige innspill til kommuneplanen om 2 år. Hovedplanen bør vise koblingen til vannområde PURA.

Anmerkning 2: Det er mangler i planen for fornyelse av avløpsnett.

Kommentarer:

Kommunen la fram en politisk behandlet områdeplan for avløpsfornyelse. Planen bør vise områderekkefølge, årlige gjennomsnittlig fornyelsesbehov frem til 2021, utvelgskriterier og fremgangsmåte for fornyelse av ledninger. Jfr. utslippstillatelsens punkt 7.3.